

Komentarz do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego weszło w życie 23 maja 2015 r. i stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 49a ust. 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2015 r. poz. 196). Zgodnie z zakresem tego upoważnienia rozporządzenie określa wzór wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego oraz wymagania dotyczące dokumentów dołączanych do tego wniosku.

Rozporządzenie ma ścisły związek z nową procedurą wynikającą z nowelizacji Prawa geologicznego i górniczego (ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw; Dz.U. z 2014 r. poz. 1133), a mianowicie procedurą dotyczącą postępowania kwalifikacyjnego. Celem tego postępowania jest ustalenie:

- czy podmiot zamierzający ubiegać się o uzyskanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a jeśli tak, to czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa;

- czy podmiot ten posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania i rozpoznawanie złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, wystarczające dla prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności. Zatem niniejsze rozporządzenie skierowane jest tylko do przedsiębiorców zajmujących się poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem węglowodorów.

Węglowodory należą do kopalin o znaczeniu strategicznym, a prowadzenie racjonalnej gospodarki ich zasobami ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, co jest jednym z nadrzędnych celów polityki państwa. Tymczasem do chwili wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw Minister Środowiska jako organ koncesyjny nie dysponował instrumentami prawnymi i faktycznymi, pozwalającymi kompleksowo ocenić, czy podmiot ubiegający się o przyznanie koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie lub wydobywanie węglowodorów posiada zasoby i doświadczenie, które pozwalają na wykonywanie zobowiązań

koncesyjnych w sposób zgodny z zasadami racjonalnej gospodarki zasobami kopalin, oraz czy nie stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego państwa z uwagi na swoje powiązania kapitałowe lub osobowe z podmiotami czy państwami trzecimi, które mogą prowadzić działalność sprzeczną z polskim interesem politycznym lub ekonomicznym.

Wspomniana nowelizacja ustawy Prawo geologiczne i górnicze wprowadziła procedurę kwalifikacji pozwalającą na zbadanie spełniania przez przedsiębiorcę opisanych powyżej przesłanek. Przedsiębiorca zamierzający ubiegać się o udzielenie koncesji, przez złożenie oferty w postępowaniu przetargowym, jak również planujący przekształcić obecną koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów w tzw. koncesję łączną zawierającą dodatkowo wydobywanie węglowodorów, musi wcześniej przejść postępowanie kwalifikacyjne.

Procedura postępowania kwalifikacyjnego jest uregulowana w całości przepisami samej ustawy Prawo geologiczne i górnicze, a niniejsze rozporządzenie określa jedynie wzór wniosku o przeprowadzenie tego postępowania oraz wymagania dotyczące dokumentów dołączanych do wniosku.

Wprowadzony rozporządzeniem wzór wniosku zawiera takie elementy jak:

- dane identyfikujące podmiot ubiegający się o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego;
- dane o strukturze kapitału i powiązaniach kapitałowych wnioskodawcy;
- dane o źródłach pochodzenia środków finansowych i sytuacji finansowej wnioskodawcy;
- dane o strukturze organizacyjnej wnioskodawcy;
- dane osób zarządzających działalnością wnioskodawcy;
- doświadczenie wnioskodawcy w wykonywaniu działalności w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania węglowodorów.

Wśród wymaganych załączników znajdują się m.in.:

- wypis z rejestru właściwego ze względu na formę prawną wnioskodawcy;
- statut, umowa lub inny dokument stanowiący podstawę funkcjonowania wnioskodawcy;
- listę wspólników, właścicieli, udziałowców itp.;

- graficzny schemat organizacyjny grupy kapitałowej;
- aktualne zaświadczenie, że wnioskodawca nie jest wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych;
- sprawozdania finansowe;
- informacja z Krajowego Rejestru Karnego;
- dokument zatwierdzający dokumentację geologiczną złoża węglowodorów;
- dokument potwierdzający wykonywanie nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 lat działalności polegającej na wydobywaniu węglowodorów ze złóż;
- oświadczenia o pełnieniu lub niepełnieniu funkcji związanych z zarządzaniem działalnością podmiotu mającego siedzibę w państwie trzecim.

Szeroki katalog danych, które zgodnie z tym rozporządzeniem muszą zostać przedstawione przez przedsiębiorcę we wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, pozwole organowi koncesyjnemu, wspomaganemu opiniami Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu na ustalenie, czy wnioskodawca znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego i czy kontrola ta zagraża bezpieczeństwu państwa i obywateli. Ponadto wniosek wraz z załącznikami pozwole ocenić, czy podmiot zamierzający ubiegać się o koncesję lub w inny sposób uczestniczyć w koncesjonowanej przez Ministra Środowiska działalności w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania węglowodorów ze złóż (samodzielnie lub jako operator) posiada niezbędne doświadczenie w wykonywaniu takiej działalności.

Zakres i forma wymaganych informacji uwzględnią możliwość składania wniosków przez podmioty o różnorodnej formie organizacyjnej, uwzględniając również formy prawne nieznane polskiemu porządkowi prawnemu. Należy bowiem mieć świadomość, że do postępowania kwalifikacyjnego mogą przystąpić także podmioty zagraniczne, w tym podmioty mające siedzibę poza krajami Unii Europejskiej.

Z uwagi na możliwość składania wniosków o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego przez podmioty zagraniczne, rozporządzenie zawiera wymóg przedkładania dokumentów sporządzonych w języku obcym wraz z ich tłumaczeniem przysięgłym na język polski. Ponieważ dołączane do wniosku dokumenty będą dokumentami księgowymi, rejestrowymi, sądowymi itd., niezbędne jest uzyskanie przez organy absolutnej pewności, że tłumaczenia tych dokumentów są w pełni zgodne z treścią oryginałów.

Rozporządzenie ma umożliwić efektywne i sprawne przeprowadzenie, regulowanego znowelizowaną ustawą Prawo geologiczne i górnicze, postępowania kwalifikacyjnego zmierzającego do wyłonienia przedsiębiorców spełniających minimalne warunki niezbędne do umieszczenia ich w wykazie podmiotów kwalifikowanych, prowadzonym przez Ministra Środowiska. Jedynie podmioty, na rzecz których zostanie wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, będą uprawnione do złożenia oferty w postępowaniu przetargowym o udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż.

Omawiane regulacje powinny się przyczynić do zabezpieczenia interesów państwa w procesie udzielania koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie węglowodorów i prowadzić do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Skutek ten powinien zostać osiągnięty poprzez ograniczenie kręgu podmiotów mogących ubiegać się o udzielenie koncesji węglowodorowych, wyłącznie do przedsiębiorców niestwarzających zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego kraju, niepowiązanych kapitałowo bądź osobowo z podmiotami, które zagrożenie takie mogłyby potencjalnie stwarzać, oraz gwarantujących wykonywanie koncesjonowanej działalności w sposób zgodny z wymogami racjonalnej gospodarki zasobami węglowodorów.

Marta Wągradzka
Naczelnik Wydziału Węglowodorów